

DP-001-001291
First Year B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination
April / May – 2015
Indian Culture : Paper - III
(Cultural History of India) (Ancient period) (Elective-II)

Faculty Code : 001
Subject Code : 001291

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણાંક દર્શાવેલ છે.

વિભાગ-૧

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. ૨૦
- (૧) અશોકની ધર્મજ્ઞાઓ શેનાં આધારે જાણી શકાય છે ?
- (A) ગુફાલેખો
(B) તામ્રપત્ર
(C) સાહિત્ય
(D) શિલાલેખો અને સ્થંભ લેખો
- (૨) અશોક પોતાના રાજ્યમાં શું ઈચ્છે છે ?
- (A) સ્મૃદ્ધિ
(B) યુદ્ધ
(C) બિન સાંપ્રદાયિકતા
(D) એકપણ નહીં.
- (૩) સિકંદરના મૃત્યુ પછી તેના ક્યાં સેનાપતિએ ચંદ્રગુપ્ત મોર્યના સમયમાં ભારત પર આક્રમણ કરેલું ?
- (A) અન્તિયોક
(B) સેલ્યુકસ
(C) અંગત
(D) મિલિન્દ
- (૪) યવન રાજવી મિનેન્દ્ર એ બૌદ્ધ સાધુ નાગસેનને પૂછેલા પ્રશ્નોનો સંગ્રહ ક્યાં ગ્રંથમાં છે ?
- (A) નાગસેના
(B) મિલિન્દ પન્હો
(C) નાગસેના પન્હો
(D) એકપણ નહીં.

- (૫) કનિષ્ક-૧લા નાં સમયમાં બૌદ્ધ ધર્મની કઈ શાખાને માન્યતા મળેલી ?
- (A) હીનયાન
(B) મહાયાન
(C) શૂન્યાયાન
(D) ઝૈનયાન
- (૬) હેલીઓદોરાસ નામના ગ્રીક રાજદૂતે કયો ધર્મ અંગીકાર કરેલો ?
- (A) શૈવ
(B) બૌદ્ધ
(C) જૈન
(D) વૈષ્ણવ
- (૭) પાણિની ભારતમાં કઈ રીતે પ્રસિદ્ધ છે ?
- (A) વૈદકશાસ્ત્રી
(B) પ્રાણીશાસ્ત્રી
(C) વ્યાકરણ શાસ્ત્રી
(D) ખગોળશાસ્ત્રી
- (૮) કૌટિલ્ય દ્વારા લખાયેલ ગ્રંથ કયા નામે પ્રસિદ્ધ છે ?
- (A) અર્થ શાસ્ત્ર
(B) તર્ક શાસ્ત્ર
(C) ભાષા શાસ્ત્ર
(D) વ્યાકરણ શાસ્ત્ર
- (૯) ગુપ્તકાલમાં પ્રસિદ્ધ નાટ્યકાર કાલીદાસે કયું નાટક લખ્યું હતું ?
- (A) કુમારસંભવમ્
(B) વાસવદત્તમ્
(C) મુદ્રા રાક્ષસ
(D) મૃચ્છકટિકમ
- (૧૦) ગુપ્તકાલમાં પ્રસિદ્ધ નાટ્યકાર શુદ્રકે કયું નાટક લખ્યું હતું ?
- (A) કુમારસંભવમ્
(B) વાસવદત્તમ્
(C) મુદ્રા રાક્ષસ
(D) મૃચ્છકટિકમ
- (૧૧) રાહુલ, યશોધરા અને બુદ્ધનું સુપ્રસિદ્ધ ભીંત ચિત્ર અજંતાની કઈ ગુફામાં જોવા મળે છે ?
- (A) ગુફાના : ૧૭
(B) ગુફાના : ૧૮
(C) ગુફાના : ૧૯
(D) ગુફાના : ૨૧

- (૧૨) અલ્લાહાબાદના હરિશેષાનાં સ્થંભલેખમાં કયા સમ્રાટની પ્રશસ્તિ છે ?
- (A) ચંદ્રગુપ્ત
(B) કુમારગુપ્ત
(C) સમુદ્રગુપ્ત
(D) કાંચગુપ્ત
- (૧૩) હ્યુએન - શ્યાંગ કોના સમયમાં ભારતમાં આવ્યો હતો ?
- (A) ચંદ્રગુપ્ત
(B) હર્ષવર્ધન
(C) રાજ્યવર્ધન
(D) પ્રભાકરવર્ધન
- (૧૪) સમ્રાટ હર્ષવર્ધન દર પાંચ વર્ષે પ્રયાગના તીર્થધામમાં શું ભરતો હતો ?
- (A) ધર્મ પરિષદ
(B) સાહિત્ય સભા
(C) પ્રવાસ પરિષદ
(D) કર્મ સભા
- (૧૫) તક્ષશીલાનો નાશ કોના આક્રમણથી થયો ?
- (A) હુણ
(B) ક્ષત્રપો
(C) કુશાણ
(D) પલ્લવો
- (૧૬) નાલંદાના રત્નસાગરના નામથી જાણીતા વાંચનાલયમાં કેટલા મજલાઓ હતા ?
- (A) ૪
(B) ૩
(C) ૬
(D) ૯
- (૧૭) સૌપ્રથમ ગણિતની π (Pie)ની સંજ્ઞાની કિંમત સમજાવનાર ગણિતશાસ્ત્રી કોણ હતા ?
- (A) બ્રહ્મગુપ્ત
(B) વરાહમિહિર
(C) આર્યભટ્ટ
(D) રામાનુજ
- (૧૮) કયો ગ્રંથ વૈદકનો જાણીતો ગ્રંથ છે ?
- (A) ચરક સંહિતા
(B) ભૃગુ સંહિતા
(C) રોગ સંહિતા
(D) ઉપાય સંહિતા

(૧૯) ચૌલ રાજવીઓ એ કઈ મંદિર શૈલી વિકસાવેલી ?

- (A) દ્રવિડ
- (B) હોયસલ
- (C) નાયક
- (D) વિજયનગર

(૨૦) પાડોશી દેશોમાં ભારતીય સંસ્કૃતિના પ્રચાર અને પ્રસારમાં કયા ધર્મનો મહત્ત્વનો ફાળો છે ?

- (A) બૌદ્ધ
- (B) જૈન
- (C) હિંદુ
- (D) ઈસ્લામ

વિભાગ-૨

૧	પ્રાચીન ભારતના શૈક્ષણિક કેન્દ્રો વિશે લખો.	૧૦
	અથવા	
૧	ગુપ્તકાલીન કલાનો ખ્યાલ આપો.	
૨	મૌર્યકાલીન વહીવટી પ્રથા વિશે વિગતે લખો.	૧૦
	અથવા	
૨	સમુદ્રગુપ્તની સિદ્ધિઓ વર્ણવો.	
૩	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક)	૮
	(૧) સમ્રાટ અશોકની ધર્મ વિભાવના.	
	(૨) ગુપ્તકાલીન આર્થિક અને ધાર્મિક પરિસ્થિતિ	
૪	ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક)	૮
	(૧) હર્ષવર્ધનની સિદ્ધિઓ	
	(૨) મૌર્યકાલીન કલા.	
૫	ટૂંકા ઉત્તર લખો (કોઈપણ બે)	૧૪
	(૧) ગુપ્તકાલીન સામાજિક પરિસ્થિતિ	
	(૨) પ્રાચીન ભારતમાં ચીની મુસાફરો	
	(૩) વાત્સાયન	
	(૪) વિદેશી જાતિઓનું ભારતીયકરણ.	

ENGLISH VERSION

Instruction: Marks are as shown against each question

SECTION - I

- 1 Multiple Choice Question. 20
- (1) What is the source of study for Ashoka's scriptures ?
    - (A) Cave Inscriptions
    - (B) Copper Plates
    - (C) Literature
    - (D) Rock and Pillar Inscriptions
  - (2) What was the motto of Ashoka for his empire ?
    - (A) Prosperity
    - (B) War
    - (C) Secularism
    - (D) None of these
  - (3) After death of Alexander, which head of his army invaded India in the time of Chandragupta Maurya ?
    - (A) Antiyok
    - (B) Sellucus
    - (C) Angat
    - (D) Milind
  - (4) Which book is compilation of questionarie of King Minendra and Buddhist Monk Nagasen ?
    - (A) Nagasena
    - (B) Millind Panho
    - (C) Nagasena Panho
    - (D) None of these
  - (5) Which branch of Buddhism was recognized during the period of Kanishka- 1th ?
    - (A) Hinayan
    - (B) Mahayan
    - (C) Shunyayan
    - (D) Zainayan
  - (6) The Greek Ambassador Heliodoras adopted which religion ?
    - (A) Shaiva
    - (B) Bauddh
    - (C) Jain
    - (D) Vaishnav
  - (7) How the panini is known in India ?
    - (A) Physician
    - (B) Zoologist
    - (C) Grammarian
    - (D) Astronomer

- (8) The famous book written by Kautilya is known as ?
 (A) Arthashastra
 (B) Tarkashastra
 (C) Bhashaashastra
 (D) VyaakaraNshastra
- (9) In Gupta period which drama was written by the famous dramatist Kalidas ?
 (A) Kumarsambhavam
 (B) Vasavadattam
 (C) Mudra Rakshash
 (D) Mruchchhkattikam
- (10) In Gupta period which drama was written by the famous dramatist Shudra ?
 (A) Kumarsambhavam
 (B) Vasavadattam
 (C) Mudra Rakshash
 (D) Mruchchhkattikam
- (11) The famous wall painting of Rahul, Yashodhara and Buddha is in which cave of Ajanta ?
 (A) Cave No. 17
 (B) Cave No. 18
 (C) Cave No. 19
 (D) Cave No. 21
- (12) Which Emporer is praised in the pillar inscriptions of Harisena of Allahabad ?
 (A) Chandragupta
 (B) Kumargupta
 (C) Samudragupta
 (D) Kanchgupta
- (13) In whose period did Hsuan Tsang visited India ?
 (A) Chandragupta
 (B) Harshavardhana
 (C) Rajyavardhana
 (D) Prabhakarvardhana
- (14) What did Emporer Harshvardhana organised in holy place of prayag every five years ?
 (A) Dharma Parishada
 (B) Sahitya Sabha
 (C) Pravas Parishada
 (D) Karma Sabha
- (15) Whose invasion destroyed Takshashila ?
 (A) Huna
 (B) Kshatrapa
 (B) Kushans
 (D) Pallava

- (16) How many floors did the library 'Ratnasagar' in Nalanda University consist of ?
(A) 4
(B) 3
(C) 6
(D) 9
- (17) Which mathematician gave the value of symbol π of mathematics for the first time ?
(A) Brahmagupta
(B) Varahmihir
(C) Aryabhatta
(D) Ramanuj
- (18) Which of the following is a famous book on Vaidak ?
(A) Charak Samhita
(B) Bhruhu Samhita
(C) Roga Samhita
(D) Upay Samhita
- (19) Which temple style was developed by the Chaula Rulers?
(A) Dravida
(B) Hoysalla
(C) Nayak
(D) Vijaynagar
- (20) Which religion played an important role in Spread of Indian Culture in neighbouring countries ?
(A) Buddhism
(B) Jainism
(C) Hinduism
(D) Islam.

SECTION -II

1 Write on educational centers of ancient India. **10**

OR

1 Give an idea of art of Gupta period.

2 Write in detail on administrative system of Mauryan period. **10**

OR

2 Narrate achievements of Samundragupta.

- 3** Write short note on any **one**. **8**
(1) Emperor Ashoka's concept of Religion.
(2) Religious and Economical condition of Gupta Period.
- 4** Write short note on any **one**. **8**
(1) Achievements of Harshavardhan.
(2) Art of Mauryan period.
- 5** Reply in brief on any **two**. **14**
(1) Social condition of Gupta period.
(2) Chinese tourists in ancient India.
(3) Vatsayan
(4) Indianization of foreign tribes.
-